

Praktyczne porady dla nauczycieli

Nauczanie wczesnoszkolne

- Na każdej lekcji daj uczniowi szansę odniesienia choćby małego sukcesu, nagradzaj go nawet za niewielkie efekty.
- Pracę opieraj na mocnych stronach dziecka.
- Nie przeciążaj dziecka czytaniem i przepisywaniem, lecz dostosowuj ćwiczenia do jego możliwości.
- Nagradzaj wysiłek włożony w pracę, nie tylko w efekty.
- Nie wrywaj do odpowiedzi, gdy dziecko się tego nie spodziewa.
- Nie odpytaj przy całej klasie z głośnego czytania nieprzygotowanego tekstu.
- Czytajcie chóralnie – uczeń w grupie czyta szybciej, popełnia mniej błędów, nadąza i ma poczucie, że odniósł sukces.
- Pozwól na pisanie miękkim ołówkiem (łatwiej poprawić błędy, litery są kształtniejsze).
- Nie oceniaj zeszytów za estetykę.
- Zaznaczaj na kolorowo wątki, duże litery w imionach własnych i wszystko, co chcesz utrwalić w pamięci ucznia.
- Nie podkreślaj na czerwono błędów (to je utrwała), tylko na marginesie zeszytu, na wysokości linii w której się pojawiły, zaznaczaj ich liczbę. Następnie poleć dziecku, aby samo je odnalazło i poprawiło.
- Pisanie ze słuchu zastępuj pisaniem z pamięci.
- Polecenia zapisuj na tablicy.

Język polski

- Pozwalaj na czytanie wybranych przez siebie fragmentów lektury.
- Wydłużaj czas przeznaczony na przeczytanie lektury.
- Zalecaj korzystanie z biblioteki mówionej.
- Nie wyznaczaj dziecka do czytania nowego tekstu w obecności klasy.
- Teksty przeznaczone do analizy w klasie samemu odczytaj na głos.
- Wykorzystuj nagrania ze wzorcowym czytaniem lektora.
- Wydawaj krótkie polecenia.
- Zadawaj pytania pomocnicze.
- Pozwalaj na pisanie drukowanymi literami.

- Pozwalaj na pisanie prac domowych na komputerze.
- Oceniaj stronę merytoryczną prac pisemnych; stosuj dodatkowo ocenę opisową.
- Zachęcaj do stałego korzystania ze słownika ortograficznego, który zawsze powinien znajdować się na ławce wraz z wydrukowanym alfabetem w układzie linearnym.
- Wykorzystuj programy multimedialne i komputery do ćwiczeń praktycznych.

Języki obce

- Stosuj pomoce autowizualne, takie jak płyty, obrazki, filmy, mapy, diagramy.
- Pokazuj uczniom różne sposoby zapamiętywania słówek, robienia notatek itp.
- Zalecaj słuchanie tekstów w domu.
- Zachęcaj do częstego używania słownika z wykorzystaniem planszy z alfabetem (stała pomoc na ławce).
- Używaj kolorów dla wzmocnienia wrażeń wzrokowych.
- Oznaczaj etykietami przedmioty w klasie.
- Na tablicy pisz wyraźnie dużymi literami.
- Nowe słówka wprowadzaj, odgrywając scenki i dialogi.
- Włączaj w tok nauki formy zabawowe, na przykład gry, quizy, piosenki.
- Oceniaj przede wszystkim poprawność wypowiedzi ustnych i stronę merytoryczną prac pisemnych. Dodatkowo stosuj ocenę opisową.

Matematyka

- Zachęcaj ucznia do tego, aby przedstawiał swój tok myślenia.
- Nie skupiaj się wyłącznie na błędach.
- Stosuj różne metody przedstawiania tematu (polisensoryczne).
- Pytaj ucznia czy dany sposób postępowania jest w jego przypadku skuteczny.
- Jak najdłużej pracuj na konkretach.
- Pozwalaj na korzystanie w czasie lekcji z kalkulatora przy długich obliczeniach pamięciowych.

- W miarę możliwości na lekcji sam odczytuj głośno treść zadań tekstowych.
- Podczas rozwiązywania zadań tekstowych kieruj uwagę ucznia na ważniejsze fragmenty tekstu – te, które zawierają istotne dane.
- Unikaj zwartego tekstu, pisanego małą czcionką.
- Przygotowywanie sprawdzianu: zapisuj tekst większą czcionką, pamiętaj, że niektóre rodzaje czcionek są trudniejsze do czytania (zalecane: Arial, Comic, Sans, Tahoma. Między kolejnymi zadaniami pozostawiaj większy odstęp.
- Pozwalaj na korzystanie z dużej liczby kartek, aby każde zdanie mogło być rozwiązane osobno. Wtedy łatwiej jest ocenić cały tok myślenia, a nie tylko wynik.
- Pisz na tablicy wyraźnie.
- Pozwalaj na używanie do geometrii zeszytu w kratkę.
- Korzystaj z modeli figur geometrycznych do obliczeń w zadaniach angażujących wyobraźnię przestrzenną.

Geografia

- Zawsze wieszaj na ścianie mapę.
- Zaznacz na mapie kierunki świata.
- Często pracujcie w grupie – taka forma pracy zmniejsza stres.
- Wiedzę sprawdzaj za pomocą testów, pamiętaj o odpowiedniej czcionce i krótkich poleceniach.
- Nowe trudne nazwy zawsze pisz wyraźnie na tablicy.
- Umiejętność pracy z mapą sprawdzaj indywidualnie, podczas nieobecności innych uczniów.

Biologia

- Wyróżniaj w definicji elementy konieczne do zapamiętania.
- Pozwalaj na używanie tylko polskiego nazewnictwa.
- Jak najczęściej korzystaj z wyrazistych, kolorowych tabel i zestawień.
- Stosuj sprawdziany w formie testowej.
- Sprawdzaj wiedzę z niedużych partii materiału.
- Odpytaj zawsze wtedy, gdy uczeń zgłasza się do odpowiedzi.

Chemia

- Zwracaj uwagę, które fragmenty tekstu w podręczniku są konieczne do zapamiętania i pozwalaj na wyróżnianie ich kolorem.
- Przygotowuj pomoce w formie plansz, modeli, tabel itp.
- Zadbaj o właściwy dobór podręcznika, zwracając szczególną uwagę na jego przejrzystość.
- Odpytuj ustnie, aby uczeń mógł przedstawić swój tok myślenia.
- Głośno odczytuj treść zadań tekstowych.
- Przeprowadzaj wiele doświadczeń, o których może uczeń opowiadać.

Fizyka

- Wyrażaj zgodę na brak działań na jednostkach.
- Podczas prac pisemnych pozwalaj na korzystanie z samodzielnie przygotowanych wzorów.
- Przeprowadzaj wiele doświadczeń.
- Głośno odczytuj treść zadań tekstowych.
- Pozwalaj na korzystanie z kalkulatora w celu wykonania obliczeń matematycznych.

Historia

- Stosuj różnorodne pomoce dydaktyczne, takie jak oś chronologiczna, portrety z nazwiskami, dzienniczki ważnych dat i wydarzeń.
- Zawsze wieszaj na ścianie oś czasu, aby w każdej chwili można się było do niej odwołać.
- Wskazuj konkretne źródło do przygotowania materiału.
- Skracaj testy źródłowe do najistotniejszych fragmentów.
- Pozwalaj na lekcji korzystać z dyktafonu.
- Sprawdzaj wiedzę głównie za pomocą testu lub ustnej wypowiedzi.

